

УДК 330.4

Штанько М.А.¹, Шишканова Г.А.²

¹ студ. гр. ФЕУ-218 НУ «Запорізька політехніка»

² канд. фіз.-мат. наук, доц. НУ «Запорізька політехніка»

ВПЛИВ КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ У ЗВ'ЯЗКУ З COVID-19 НА ЛОГІСТИКУ УКРАЇНИ

Внаслідок пандемії коронавірусу та введених карантинних заходів падіння українського ВВП за даними Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства першій половині 2020 р. склало 6,5% [1]. Компанії, які ще не діджиталізувались, можуть нести збитки і надалі. Час вимагає малим підприємствам переходити на віддалений режим роботи та продовжувати більшість своєї діяльності онлайн. Якщо працювати через логістичні платформи дистанційно, то можна не лише оминати кризи, а й використати її як інструмент зростання у майбутньому.

Вочевидь, потреба в математичному аналізі теперішньої ситуації є досить актуальною. Необхідна розробка нових математичних підходів для визначення шляхів виходу з економічної кризи, в умовах невизначеності, коли потрібно обирати важко порівнювані варіанти рішень та коли елементи системи бізнесу мають розгалужені зв'язки, які можуть викликати віддалені наслідки в різних ланках ланцюга поставок, і рішення по ним вимагають обліку загальних витрат по ланцюгу поставок продукції.

В умовах запровадження карантинних заходів сфера логістичних перевезень працює в умовах необхідності дотримання вимог щодо протиепідемічної безпеки: водіїв фур та персонал вантажних потягів і суден, які перетинають кордон, перевіряють на стан здоров'я. Обмеження під час карантину Covid-19 зазнали значних змін не лише для міжнародних перевізників, а й для водіїв, що займаються перевезенням всередині країни. Зміни стосуються насамперед медичних протипоказань для водіїв та видачі їм засобів самозахисту, а саме: перед рейсом кожен водій має пройти поверхневу перевірку стану здоров'я та виміряти температуру тіла. Його мають забезпечити маскою та антисептиками, а також дезінфекторами для транспорту та рукавичками, щоб мінімізувати контакт з працівниками складу при передачі вантажу.

Логістичні перевезення на період карантину не зазнають значних збитків у порівнянні з іншими сферами діяльності, однак і тут присутній ряд проблем, пов'язаних з обмеженням руху між областями і перевітками, що

зменшують вантажопотік та впливають на втрату часу між транспортуваннями.

Закриття підприємств через коронавірус в Україні та в інших країнах вплинуло на обсяги міжнародних автомобільних перевезень. Наразі спад в автомобільній галузі у першому півріччі минулого року становить близько 20% [1], хоча в останній час спостерігається ситуація відновлення та навіть зростання автомобільних перевезень. У галузі вантажних авіаперевезень у всьому світі спостерігається зниження попиту. Водночас, скасування пасажирських рейсів вплинуло і на вартість послуг доставки вантажів, оскільки більшість із них раніше доставлялись пасажирськими літаками.

Тимчасове закриття магазинів та зменшення користування громадським транспортом призвело до збільшення попиту на онлайн-доставку товарів, тобто відчувається позитивний вплив на роботу поштових служб. Значно зросли обсяги кур'єрської доставки.

Відбувається трансформація сервісної лінійки компаній, які здійснюють доставку товарів. Наприклад, «Нова пошта» вже ввела нову функцію, яка дозволяє сплачувати доставку онлайн за третю особу - одержувача відправлення. Особливою популярністю почала користуватися доставка ліків поштою, запущена з квітня. Проте дуже важливою для таких компаній є організація належної безпеки персоналу.

У перспективі для будь-якого бізнесу пріоритетним буде адаптивність. Теперішня інноваційна ідея в логістиці (і не тільки) полягає в бімодальних ланцюжках поставок: перший традиційний модуль - ощадлива ефективність, низькі ризики, висока передбачуваність; другий модуль - швидке розпізнавання та вивчення нових можливостей, адаптивність, готовність вирішувати несподівані проблеми.

Оскільки вплив карантинних обмежень розповсюджується не тільки на один якийсь сектор, а на усі взаємопов'язані з ним, то потрібен системний підхід для виявлення наслідків, який базується на всебічному економіко-математичному аналізі. Необхідно разом визначити пріоритетні зусилля для зростання економічної системи країни в цілому. Запорукою виходу з кризи буде співпраця уряду, державних та приватних компаній.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Українська економіка впала за півроку на 6,5%. У другому кварталі - на 11% [Електронний ресурс]: Економічна правда від 6 серпня 2020 р. – Режим доступу: <https://www.epravda.com.ua/news/2020/08/6/663774/>